

Jernkystens helte

OPGAVE 5A

Strandvagtjenesten

1. Læs dette fælles på klassen og snak om, hvad det betyder.

Det er svært at få øje på menneskene på det forliste skib. Hvad nu hvis de ikke længere er levende? Hvad nu hvis bølgerne og havet har opslugt dem? Er der overhovedet nogen chance for at redde dem, eller er turen helt forgæves? Du ved det ikke, for det vides ikke med sikkerhed, hvornår skibet gik på grund. Du fyldes med tvivl om, hvorvidt I kan komme ud til skibet og tilbage i tide...

For at få troen tilbage på, at I kan gøre en forskel, skal I forstå, hvordan nødstedte skibe blev opdaget, og hvordan I som redningsfolk blev tilkaldt. Jo bedre og jo mere grundigt I forstår dette, jo flere kræfter får I, fordi I tror mere på, at I kan komme derud i tide.

2. Hvad betyder ordene, og hvordan staves de? Samtale på klassen om svære ord:

Vagttjeneste - Strandfoged - Opsyn - Hylster med blålys

3. Læs teksten sammen i gruppen eller på klassen.

Vagttjenesten

Det var det vigtigste,
at et strandet skib blev opdaget i tide.

Det var strand-fogedens opgave
at holde opsyn med stranden
i storm-fuldt vejr
og straks melde til nærmeste redningsstation,
hvis han så et skib,
der var på vej ind på kysten.

Strand-fogederne tog dog ikke altid opgaven alvorligt,
og der kunne derfor gå temmelig lang tid,
fra en stranding skete,
til der blev givet besked.

Fra 1897 blev opgaven med at holde udkig langs stranden
flyttet til Rednings-væsnet.
Opsyns-mændene bestemte,
hvornår der skulle sendes strandings-vagter ud.

Reglen var, at vagterne skulle udsendes,
når der var tåge, og bølgerne var så store,
at det var forbundet med fare
at komme i land med almindelige fisker-både.

Det norske skib Capella blev opdaget af strandvagten

Damperen Knaresbro

På strand-vagt

Strand-vagterne gik alene eller to og to langs stranden. De holdt udkig efter skibe, der var på vej ind på kysten. Strandvagten skulle gå, indtil han mødte strand-vagten fra nabo-området.

Så vendte han om og gik tilbage igen. Med sig havde strandvagten et hylster med blålys, som han brugte til at give besked til strandede skibe, om at de var set, og at hjælpen var på vej.

En strandvagt varede i 4-6 timer. Lønnen var de første år 50 øre i timen.

Vagt-huse langs kysten

Hvis strand-vagten så et strandet skib, skulle han give besked til opsyns-manden. For at meldingen kunne komme hurtigt frem, blev der bygget 33 små vagt-huse langs kysten, hvori der var en bæk og en telefon med forbindelse mellem rednings-stationerne.

Afskaffelse af vagt-tjenesten

Der var strand-vagter helt frem til 1974, hvor ordningen blev afskaffet. Skibene var blevet bedre og deres udstyr gjorde, der ikke længere var ret mange skibe, som strandede.

Det blev også svært at finde folk, der ville tage den sure tjans at gå vagt langs stranden i mørke og storm.

Strand-vagt Jens Fjordside med sin hund Bonnie

Strandvagt-tjenesten

4. Svar sammen på disse spørgsmål:

<i>Hvem holdt udkig efter strandede skibe indtil 1897?</i>	
<i>Hvordan sørgede strand-vagterne for, at der blev holdt udkig langs hele kysten?</i>	
<i>Hvorfor havde man vagtskure?</i>	
<i>Hvorfor blev strand-vagttjenesten afskaffet i 1974?</i>	

5. Læreren bedømmer, hvor mange terninger de enkelte grupper har gjort sig fortjent til.